

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiae Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

Sententia Conradi II. Regis. Spira pridie Nonas Ianuarij MCXLVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

Theodeberti, Theoderici & sui gloriosi Genitoris, Regis Clatharij, vbi expresse, & sine vllâ ambiguitatis nebulâ continetur, quòd Cella S. Hilarij, quæ nunc appellatur S. Maximini quæ est in prædio S. Petri constructa, ad Treuericum Episcopium pertineat. Aliud nihilominus præceptum Caroli, Regis Francorû, notâ imagine signatum, recitabat concessum Weomado, Treuirensis Ecclesiæ Archiepiscopo, in quo genitoris sui illustris Regis Pipini, & aliorum Regum Francorum præcepta innouat & confirmat; quod vt eisdem vtamur verbis Cella S. Maximini, quæ est in territorio S. Petri Apostolorum Principis, constructa, ad Ecclesiam S. Petri Treuericæ Urbis pertineat. His igitur & similibus firmanentis suffultus, honorem Regis, qui iudicium diligit, & æquitatem Principum instanter implorabat, vt sæpè nominatam Abbatiam S. Maximini, quæ simpliciori & antiquo vocabulo, Cella S. Hilarij, vel S. Maximini, dicebatur, suis prædecessoribus iniuste ablatam, sibi suisque Successoribus Iure iudiciali restitueremus & Prædecessorum nostrorum sequentes morem, nostri præcepti paginam factam confirmantes, ad posterorum notitiam transmittere dignemur. Nos itaque in hoc ipsum, tum manifestæ Iustitiæ attestacione, tum etiam precibus & petitione Venerabilis Patris nostri, Papæ Innocentij Secundi, & præterea ipsius dilectissimi ac fidelissimi nostri Archiepiscopi Alberonis obsequio & multimodâ deuotione, rationabiliter inclinati, ex Iudicio curiæ nostræ reddidimus, eidem Venerabili Archiepiscopo Treuironum Alberoni Apostolicæ Sedis legato, secundum tenorem antiquorum priuilegiorum, sæpe memoratam in suburbio Treuirensi S. Maximini Abbatiam omni Iure Proprietatis, habendam, possidendam, ordinandam, eâ integritate vel vsu, quo Nos, vel Antecessores nostri eandem Abbatiam hæctenus habere videbamur; transfundentes per ipsum suis in perpetuum Successoribus Canonicè ordinatis, & nostri Regni fidelitate manentibus. Et, vt hoc per Succedentia tempora ratum, inconuulsûmque permaneat, hac præcepti nostri pagina totam rei seriem comprehensam Sigillo nostro insigniri fecimus, testesque de Principibus qui affuerunt subter notari iussimus. Testes sunt Boccho Wormatiensis Episcopus. Stephanus Metensis Episcopus. Embrico Wirecburgensis Episcopus. Warnerus Monasteriensis Episcopus. Guibaldus Stabulensis Abbas. Fridericus germanus noster, Dux Sueuiæ. Conradus Dux de Coringeo. De Clericis Treuirensis Ecclesiæ: Folmarus Decanus Maioris Ecclesiæ. Arnulphus Archidiaconus, Conradus, † Cadolius, Henricus Canonici de locus signi Regij. ministerialit. eiusdem Ecclesiæ: Erfoorthnius & alij multi.

Actum Argentinæ. Anno Dominicæ Incarnationis MCXXXIX. Indictione secunda. Regnante Domino Conrado Romanorum Rege Secundo. Anno Regiminis ipsius II. feliciter. Amen. Signum Domini Conradi Secundi Regis inuictissimi. Ego Arnoldus Cancellarius, ad vicem Adelberti Archicancellarij Moguntini Archiepiscopi recognoui.

Proderit etiam videre alterum Conradi Regis Rescriptum, quod in libello sub lit. V proponitur hisce verbis:

Sententia Conradi II. Regis, Spirâ pridie Nonas Ianuarij MCXLVI.

IN nomine Sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Ego Conradus diuina fauente clementia Romanorum Rex Secundus, tam præsentibus, quàm futuris, in

per-

perpetuum. Omnipotentis Dei gratiâ, quæ nos ad Regiæ potestatis sublimauit officium, ex debito compellit subditarum Nationum, & Ecclesiarum Dei Iura tueri, & seruare, quæ aut abolitione temporis sunt sublata memoriæ, aut sæculari potentiâ sunt ablata iniuriôsè. Eapropter querelam dilecti nostri Alberonis Venerabilis Treuirorum Archiepiscopi, quam in præsentia nostrâ & in conspectu Principum sæpe & multum deposuit, inclinati eius iustis precibus, ex consilio recepimus, scilicet de Abbacia Sancti Maximini, quæ olim à Beato Hildulpho de bonis Treuirensis Ecclesiæ fundata, Regia potestate, vt erat querimonia Archiepiscopi, à prædicta Ecclesia est subtracta; timens itaque extremi examen Iudicij, ne propter hoc apparerem reus in conspectu Domini, cum totum esset in manu nostra, Abbacia scilicet & Aduocatia; propter animæ nostræ & Prædecessorum nostrorum salutem, Treuirensi Ecclesiæ & Archiepiscopo resignauimus & tradidimus Abbaciam: postea verò successu temporis Aduocatiâ quæsiuit & obtinuit à nobis, Henricus Comes Namurcensis, qui non contentus Aduocatiâ, longo tempore certauit cum Archiepiscopo de Abbacia: Cum vero hinc inde totus Episcopatus rapinis, incendijs, homicidijs, destrueretur, & Comes, & tota terra sua à Romanâ, & Treuirensi Ecclesia Anathematis sententia teneretur, & beneficia sua prædicto Comiti à Nobis & ab Archiepiscopo essent legitimè abiudicata, vt tanta cessaret malitia, ad præsentiam nostram, ex consilio Principum pars vtraque Spiram est aduocata; illic itaque operante diuinâ clementiâ, per Nos, & per Principes nostros, & per Dominum Abbatem Clareuallensem inter eos hoc modo pax est reformata: Comes per omnia Archiepiscopo satis faciens reiurauit ei fidelitatem, & vverpiuit ei in præsentia nostra, & omnium qui affuerunt, Abbaciam, & omnem abstipulauit de ea calumniam, & sic ab Archiepiscopo absolutionem & beneficium suum recepit, excepto Castro de Manderscheidt & pertinentijs ad illud: Iurauit etiam Comes, quod nunquam Rodolfsburg refirmaret, nec alium refirmare iuaret, nec Archiepiscopi diebus, nec Successorum suorum temporibus; & si in aliquo contra eum faceret, quod infra decem & octo septimanas emendare non vellet, suam terram in manum Archiepiscopi redderet, ita vt beneficiati de illa terra, de manu Archiepiscopi, liberè deinceps reciperent, & tenerent beneficia sua: vt autem hæc pactio irrefragabiliter seruetur & rata permaneat, hanc chartam inde conscriptam & manu nostra roboratam, impressione Sigilli nostri iussimus signari, nec non & testès, sub quorum præsentia hæc acta sunt & firmata, fecimus annotari. Quorum nomina hæc sunt: Hermannus Constantiensis Episcopus. Ordienus Basiliensis Episcopus. Walterus Lausanens. Episcopus. Burckardus Argentinenfis Episcopus. Bocco Wormatiensis Episcopus. Gunterus Spirensis Episcopus. Anselmus Huelbergensis Episcopus. Dominus Bernardus Clareuallensis Abbas. Fridelaus Augiensis Abbas. Benedictus Abbas Wicenburgensis. N. Abbas Morbacensis. Magister Otto Præfectus Cappenbergensis. Gerlandus Floreffensis. Godefridus maior Sancti Petri Præpositus. Conradus S. Paulini Præpositus. Bono S. Castoris Præpositus. Arnoldus Moguntinensis Camerarius. Ludouicus Sancti Petri Præpositus. Duces: Fridericus Sueuorum, Conradus Burgundionum. Hermannus Palatinus Comes de Rheno. Henricus de Arlo. Vdelricus Comes de Lecenberg & Warnerus Frater eius. Ekebertus Comes de Spira. Conradus Comes de Kirberg. Gerlacus Comes de Veldence. Ludouicus Comes de Moguntia. Emicho Comes de Leninge. Robertus Comes de Lutzemburg. Simon Comes de Sarebrucke. Reimbaldus

de

de Isenburg. Cuno de Malberg. N. de Lucellemburg. Adelinus, Anselmus, Wilhelmus, Iacobus, Conradus de Dalheim. Signum Dñi Conradi Romanorum Regis secundi. *Locus signi.* Ego Arnoldus Cancellarius

Vice Henrici Moguntini Archiepiscopi & Archicancell. recognoui. Data pridie Non. Ianuat. Indictione IX. Anno Dominicæ Incarnationis MCXLVI. regnante Conrado Romanorum Rege secundo, Anno Regni eius nono. Actum Spiræ in Christo feliciter, Amen.

Priusquam horum rescriptorum refutationem auspicemur, ex gestis Alberonis Archiepiscopi pauca præmittenda sunt.

s. I. Quis & quantus vir fuerit Albero Archiepiscopus.

Magnum equidem Virum fuisse Alberonem Archiepiscopum Treuirensis, & ingentibus animi dotibus præditum, negari non potest, vehementis insuper & imperterritæ mentis, ita, ut quæ animo concepisset, opportunè, importunè conficeret. Quod ut innotescat, libet hîc, non meis, sed ipsius familiaris & domestici Baldrici verbis referre, quis Vir ille inde à Iuuentute fuerit, & quibus modis & vijs ad summa contenderit, ac demum Abbatiam S. Maximini à Conrado II. petierit.

Baldricus igitur Tit. I. in gestis Alberonis. *Iste homo, inquit, nouus cæpit esse miles, & mirabilibus ingenij atque consilij sui armis esse Ecclesia sanctæ defensor. Mox, ut ostendat, ingenium Alberonis, ad particularia descendit in hæc verba: Litteras Domini Papæ, interdicti sententiam continentes, cum nemo Metis, timore crudelissimæ mortis, auderet asferre, iste Albero adhuc secularis Clericali se togâ induit, & peplo muliebri caput & vultum inuoluit, & cappâ de panno griseo se super induit, atque in specie peregrinæ mulieris, tanquam Thus ad altare deferens, litteras Domini Papæ altari imposuit, indeq; reuertens canonicos, quos in ipsa Ecclesia D. Stephani vidit, ad se conuocauit, quod litteras Domini Papæ in altari acciperent & reuerenter legerent, indixit. Illi autem cùm iam eum cognoscere inciperent, furere & constrepere, & sonitu campanæ populam Ciuitatis in eum concitare accelerabant, ipse vero, antequàm ipsum possent comprehendere, equum, quem ante fores Ecclesiæ præparauerat velocissimum ascendit, & cursu citatissimo aussugit, quem cum homines Ciuitatis illius equites & pedites, vsque ad villam, quæ dicitur Arbenhæi, insequerentur, ipse forti Equo, quo insidebat, transnatauit Mosellam fluuium, & vsque ad Castrum, in patrimonio ipsius Episcopi Poponis situm, ad eundem Dominum suum peruenit. Consilij arte insidias Regis multoties euasit. Rex enim ipse Romanam eunti omnes vias obstruxerat, & de morte ipsius omnibus sibi subiectis præceperat. Aduersarium enim & inimicum Regni eum publicè pronunciauerat. Ipse vero transfigurando se in diuersas formas per medios hostes ibat incognitus; aliquando enim seruos suis vestibus induebat, & ipse seruili habitu illis ministrabat, equos procurabat, cænam præparabat, calceamenta detrahebat, reliquias seruorum comedit: aliquando inter mendicos ibat, aliquando cum Mercatoribus, ut merces ferens, atque pluribus alijs modis se transformabat, non solum vestes mutando, sed etiam vultum, capillos & barbam, ne agnosceretur, colorando. Dicitur quoque quod aliquando Regi & exercitui eius, formam simulans contracti & sedens in asino, occurrit, & à Regina quinque solidos in Eleemosynam recepit, & in itinere longius comitatus processum sub specie Mendici, Regis sub mensâ locatus, audierit plurima Regem ipsum cum Regina, & cum alijs suis fidelibus loquentem, de his, quæ contra Pa-*